

Dětský domov, Hrotovice, Sokolská 362

se sídlem Sokolská 362, 675 55 Hrotovice
tel. 568 860 128, ddhrotovice@ddhrotovice.cz
www.ddhrotovice.cz
IČO 60418508

Kancelář veřejného ochránce práv
k rukám Mgr. Moniky Šimůnkové
zástupkyně veřejného ochránce práv
Údolní 39
602 00 Brno

V Hrotovicích 25. 08. 2021

DDHr/0728/2021

Vážená paní magistro,

na základě Vaší zprávy zasílám vyjádření k Vámi navrhovaným jednotlivým patřením.

Hned v úvodu považuji za nezbytné vyjádřit se k výtce na moji osobu, která se týká nestandardní události.

7. 4. 2021 mi byla v době pandemie COVID-19 telefonicky ohlášena jednodenní mimořádná návštěva zaměstnanců KVOP. Podrobně jsme se zabývali zejména programem, který zahrnoval postupně pohovor se mnou, prohlídku domova, pohovory s vychovatelkami, dětmi a závěrem opět pohovor se mnou. Program tedy vyžadoval můj čas, a co se týkalo organizace dne dětí, ten měl probíhat jako obvykle beze změn s tím, že v osobním volnu dětí proběhnou s nimi rozhovory. Bylo mi zdůrazněno, že na časovém harmonogramu návštěvy se domluví na místě se zaměstnanci, kteří budou naši domluvu respektovat, a proto není nutné upravovat organizaci dne, návštěva tedy neměla narušit běžný chod domova.

8. 4. 2021 jsme se přesně dle telefonické domluvy hned na začátku pohovoru se mnou zabývali programem a jeho časovým rozvržením. Vzhledem k tomu, že požadavkem nebyla úprava organizace dne dětí, zbýval na pohovor s dětmi úsek jejich osobního volna. Nabízela jsem i část dne po školní přípravě, tedy cca od 15,30. Bylo mi zaměstnanci řečeno, že nebude nutné tak dlouho na domově setrvat a že se tak s dětmi domluví na tom, že pohovory s nimi proběhnou na úkor jejich osobního volna. Kdo z dětí s tím nebude souhlasit, pohovoru se nezúčastní, protože po jejich ukončení bude následovat školní příprava. Tato část domluvy byla velmi důležitá neboť byl čtvrtek, den na odesílání úkolů distanční výuky.

Bohužel ze strany zaměstnanců KVOP došlo k porušení úmluvy. Musela jsem se dvakrát v průběhu cca 45 minut Mgr. Jílkou dotazovat na ukončení pohovorů, vždy mě ujistil, že již končí. Vychovatelky byly již značně netrpělivé, neboť psychiatricky léčené děti pod medikací, dívka s ADHD a 9letý prvňák potřebují dostatek času a klid na práci, časový nátlak je pro ně velkým stresem.

Po odjezdu zaměstnanců KVOP se k našemu velkému překvapení a údivu děti dožadovaly osobního volna. Se skutečností, že pohovory budou probíhat na úkor

osobního volna a nabídku možnosti účasti či neúčasti na pohovoru jim nikdo ze zaměstnanců KVOP předem nesdělil a nenabídl. K žádné předem avízované domluvě s dětmi tedy nedošlo. Děti nám zcela jasně tuto skutečnost sdělily a odmítaly školní přípravu a to zcela důrazně, někteří se vyjadřovali velmi vulgárně. Následně jsme musely s vychovatelkami zvládnout celou danou nervózní a značně bouřlivou situaci samy. Urážlivé narážky padaly bohužel na naše hlavy!

Naprosto rozumím vzniklé situaci, kdy se zaměstnanci dostali do časové tísně. Řešení časového skluzu nabízelo bezproblémové řešení, tzn. informovat mě o změně a domluvit se na dalším postupu. Myslím, že vzhledem k mimořádné situaci s distanční výukou, mohli zaměstnanci KVOP v pohovorech pokračovat po ukončení školní přípravy a v přípravě večere bychom s vychovatelkami děti zastoupily.

Ale nerozumím tomu, že se s dětmi nedomluvili na tom nejpodstatnějším a to jejich volném času, který si opravdu hlídají a přichází o něj jenom zcela výjimečně vlastním zaviněním.

Za porušení předem domluveného časového programu se mi nikdo ze zaměstnanců KVOP ani neomluvil.

Žádám tedy o vysvětlení, proč nebylo dodrženo to, co bylo předem se mnou domluveno.

Všichni zaměstnanci, zejména my pedagogové jednáme s dětmi tak, abychom takovým situacím předcházeli. Je velmi těžké zklidňovat vyhocené situace u deprivovaných dětí. Naše chování, jednání je založeno na budování vztahu, emočního pouta a vzájemné důvěry.

Průběh distanční výuky byl od ledna v mé kompetenci, zajišťovala jsem ji společně se sociální pracovnící. Nastavily jsme si s dětmi hned na začátku pravidla, která jsme důsledně dodržovaly.

Důležitým faktem je i to, že rozhodnutím soudu byly všechny stávající děti umístěny do našeho výchovně vzdělávacího zařízení z důvodů zanedbání péče a školní docházky.

To se týká všech dětí (3 sourozenci nenavštěvovali školu celý rok). 2x ročně nás navštěvuje státní zástupce. Součástí jeho návštěvy jsou i pohovory s dětmi. Výsledkem nejsou žádné připomínky dětí ke každodennímu dění na domově.

Na konci školního roku byla pro děti odměnou pochvala z úst ředitele ZŠ Hrotovice za vzorné, včasné plnění všech úkolů a aktivní přístup po celou dobu výuky. Před odjezdem dětí na prázdniny se k pochvale připojil i náš domov, všechny děti dostaly nejenom sladkou odměnu, ale ti nejlepší finanční odměnu a mobilní telefon. Děti byly velmi spokojené, rozloučily se s námi se všemi a při té příležitosti mi předaly dopis, jehož scan je součástí přílohy.

Ještě si na tomto místě dovoluji jednu poznámku. Chodí mezi nás často různé návštěvy

i zaměstnanci soukromých firem a přichází k nám opravdu jako domů a to s přezůvkami. Vaši zaměstnanci v zimním obutí s vědomím, že se budou celý den pohybovat v pobytových prostorech dětí, přijeli bez náležitého vybavení. Neměla jsem dostatek náhradního přezutí, řešili jsme na místě otřením obuvi.

Jsem toho názoru, že ten, kdo chce pro děti v DD prosadit lepší podmínky, by si měl uvědomit, že děti v DD být nechtějí. To ale neznamená, že nemohou mít k pedagogům

a pracovníkům hezký vztah. Ta nechť tam být jim ale automaticky dovoluje, aby si postěžovaly a vyventilovaly napětí, které v nich prostě a přirozeně je. A také

to, že ví, že jim za zkreslené referování o jejich situaci (na kterou mají nárok nejen kvůli sociální situaci, ale také to patří ke stylizaci dětí a dospívajících) nehrozí žádný postih.

V době pandemie COVID-19 trvající od poloviny března 2019 jsme děti průběžně a prokazatelně seznamovaly s mimořádnými opatřeními vlády a následně společně dodržovaly v souladu s vnitřním řádem zařízení, jehož obsahem je i organizace dne. Naléhavé připomínky dětí na nestandardní situaci jsme řešily okamžitě, bezodkladně, ostatní prostřednictvím spolusprávy dětí, která se se všemi dětmi setkává pravidelně 1x/14 dnů, dle potřeby mají děti možnost i častěji.

Výuka pro děti ZŠ po celou covidovou dobu začínala tak jako i před covidem v 7,30. 3 dojíždějící děti, jejichž výuka začíná v 8 hod. neměly problém se přizpůsobit vzhledem k vyšší náročnosti výuky zaměřené částečně na samostudium. Distanční výuka byla tedy v kombinaci samostatného plnění zadaných úkolů a online výuky, která shodně nepokrývala v plném rozsahu rozvrh hodin. Pokud děti vstávaly pondělí až pátek ráno v 6 hodin, zbývala po osobní hygieně, úklidu a snídani, kterou si děti připravují samy, cca ½ hodina do začátku vyučování a ta byla nutná na její přípravu - vytištění úkolů, rozdělení PC mezi děti dle online výuky (zpočátku bylo komplikované a náročné na organizaci, neměli jsme pro každé dítě PC a děti se musely prostřídat nebo o jeden PC se musely podělit 2-3 děti). Od ledna až do konce školního roku jsem zajišťovala organizačně i fyzicky distanční výuku se sociální pracovnící. Nápomocná nám byla jedna dobrovolnice a dvě praktikanty, které ale nebyly přítomny v plném rozsahu po celou dobu. Děti jsme neustále obcházely, dohlížely na přítomnost ve výuce, plnění úkolů, spolupráci s vyučujícími, při písemných testech na dodržování férových pravidel samostatného vypracování testů a nezbytná komunikace s vyučujícími, kdy nás upozorňovali na nedostatky ve znalostech, které bylo potřeba doplnit procvičováním a opakováním již probraného učiva, což bylo nezbytné pro probírání nového navazujícího učiva. Proto děti dostávaly další učivo k opakování.

Zde se opravdu projevila ve velké míře absence procvičování učiva během výuky, které řeší vyučující buď bezprostředně ve výuce nebo zadáním domácích úkolů, v neposlední řadě také doučováním. Toho se naše děti převážně zúčastňovaly před dobou covidovou.

Školní příprava trvá 1,5 hod. (úprava v zimním období v době covidu 13,45 – 15,15 za účelem vycházky do přírody, která následovala po školní přípravě. Doba covidová byla pro děti velmi náročná, stoupala jejich podrážděnost, nervozita, nesnášenlivost s ostatními domovskými dětmi, chyběly jim sociální kontakty se spolužáky, osobní volno trávily většinou na sociálních sítích ve svých pokojích. Proto jsme se s dětmi domluvily na hodinové vycházce (případně běhu) mimo zařízení domova. Tuto úmluvu jsme dodržovaly od září 2020. Po školní přípravě se děti mohly rozhodnout mezi 2 aktivitami, vycházkou nebo během. Původním iniciátorem byl fotbalový trenér. 4 starší chlapci jsou členy fotbalového klubu a na prosbu jejich trenéra jsem se s chlapci domluvila, že se pokusíme požadavek trenéra splnit a trénovat pro udržení jejich fyzické kondice pravidelným během. Způsob provedení jsem konzultovala s trenérem, jehož požadavky byly původně náročnější. Později jsem dostávala emailem různé výzvy k pohybovým aktivitám od učitelů TV středních škol. Naši aktivitu proticovidový 4-5 km běh chválili a fandili nám. Navrhla jsem i ostatním dětem pro zapojení do běhu motivaci – volbu cíle (děti si přály po skončení covidopatření strávit odpoledne např. v JumpParku Brno, navštívit kino v brněnské Olympii) a jeho

návštěvu těmi dětmi, které postupně uběhnou vzdálenost do cílových míst. Děti si vytvořily tabulku s přehledem uběhnutých km a dobrovolnou účastí.

Výstupem jsou pouze pozitivní zkušenosti s oběma aktivitami, jak ze strany dětí, tak ze strany vychovatelek.

Po návratu si děti vždy připravily svačinu, nasvačily se a rodinná skupina mající službu v kuchyni má ve své činnosti přípravu večeře. Ostatní děti ve zbývajícím čase (cca 2 hodiny) realizují činnosti s vychovatelkou dle týdenních plánů. Pokud to mimořádná opatření vlády dovolovala, děti dle organizace dne mohou mít samostatné vycházky po školní přípravě mezi 16 – 22 hod. Jejich rozsah určuje vychovatel s ohledem na věk a individuální zvláštnosti dítěte. Po večeři mají děti od 18:30 do 20:00 hodin nejenom tzv. etickou výchovu (skupinová komunita a reflexe dne), ale v tomto čase probíhá rovněž úklid, péče o obuv a ošacení, osobní hygiena.

Děti už si po více jak roce mimořádných opatření neuvědomují, že se většinou scházely na domově za běžného chodu všichni společně až u večeře. Odpoledne každého z nich bylo diametrálně odlišné – odpolední vyučování, doučování, zájmové kroužky, příjezdy dojíždějících dětí, návštěvy kamarádů, spolužáků apod.

O způsobu trávení volného času mluvíme zejména se staršími dětmi, které mají tendence trávit volný čas potulováním se po ulicích města, nejčastěji se ale zdržují kolem budovy nákupního střediska, kde kouří a jsou více hluční. Žijeme bohužel na malém městě s nulovou anonymitou a jsme více na očích místním lidem.

Potom ke mně přichází zprávy o nevhodném chování našich dětí. Za dané situace s dotyčnými dětmi opakovaně mluvíme o efektivně tráveném volném čase, o jejich představách a dalších možnostech jeho využití. Chování našich dětí se postupně začalo zhoršovat od března 2019, kdy

[REDACTED]

Organizované aktivity týkající se práce na zahradě jsou součástí ročního plánu a nejsou v rozporu se zákonem. Zaměstnancem domova není zahradník, máme k dispozici na ¼ úvazek školníka (údržbáře). Co se týče uklízení je rovněž součástí organizace dne a zhodnocení vyjádření dětí „uklízí se uklízené“ je v kompetenci vychovatelky, která posoudí, zda uklízené je opravdu u lizené. Děti si denně uklízí osobní prostory (což je nezbytné neboť si pořádek velmi těžko udržují), kuchyň a jídelnu po večeři, uklízečka uklízí pouze společné prostory.

Na tomto místě musím připomenout, že všechny stávající děti, až na jedno, k nám přišly z ubytoven, kde se osobní věci včetně oblečení vršily pouze na hromady. Skříň a šatní ramínka začaly používat teprve u nás. Učíme je prostě běžným pravidlům úklidu, pořádku a jeho udržení.

Dětský domov se nachází v zástavbě rodinných domů, kde péče o chodník, veřejnou komunikaci, zejména po dešti, větru a v zimním období je běžnou činností všech sousedů naší ulice.

Jsem přesvědčená, že vnitřním chodem fungujeme jako v běžné domácnosti.

Vyjádření k Opatřením

Ad1) Zařadit do denního programu dětí více volného času (bezodkladně).

Vrátí-li se od září život opět do normálních kolejí, vrátí se do něho i naše děti a budou opět realizovat svoje potřeby a zájmy, tak jak byly zvyklé před COVID – 19.

Ad2) Respektovat potřeby dětí při sestavování denního programu (bezodkladně).

Potřeby dětí byly každodenně respektovány v souladu s individuálním týdenním cílem každého dítěte a to prokazatelně se záznamem do Evixu. Předpokládám, že od září opravdu nastanou „lepší časy“ jak pro děti, tak pro pedagogy. Téměř 1,5 roku trvající covidové období bylo velmi náročné a oboustranně vypjaté. Kladlo vysoké nároky a požadavky na obě strany. Vychovatelky suplovaly vyučující, samy si musely prostudovat učivo humanitních i přírodovědných oborů, aby mohly být nápomocny dětem ve školní přípravě (často i já jsem po večerech počítala [redacted] příklady z fyziky a následně potom dětem vysvětlovala el. obvody). Při veškeré snaze se nám jistě ze 100% nepodařilo dětem nahradit školní výuku s jejich učiteli, kteří mají hlubší znalosti a názorné učební pomůcky. Stávalo se za účelem splnění školních povinností, že jsme musely věnovat s dětmi více času učení na úkor jiných potřeb. Větší vytrvalost a trpělivost byla na straně vychovatelek než na straně dětí. Hrozbou sankce byla pouze nedostatečná za neodevzdaný úkol nebo úkol navíc zasláným ze školy.

Ad3) Umožnit dětem aktivně participovat na plánování denního programu a organizovaných aktivit (bezodkladně).

Všechny organizované a plánované aktivity respektují požadavky a potřeby dětí. Ty se aktivně podílejí na tvorbě ročních, měsíčních a týdenních plánů.

Je celkem málo možností, jak děti, které o sobě neumí příliš komunikovat, otevřít a pomoci jim hledat životní a partnerské cíle. Jejich život nebude snadný, proto stojí za to hledat všechny možnosti, jak jim pomoci. Většina domovských dětí se nachází v období, kdy je pro ně dominujícím cílem vrstevnické přijetí a jsou schopné udělat i velmi rizikové kroky, aby se zavděčily a "zapadly". Nejednají se ale o autentické rozhodování, prioritou nemá rozumné řešení - jsou pod tlakem věkových potřeb. Převážně mají propadlý pocit sociálního významu a odpovídá tomu i motivace něco dokázat. Jsou niterně nezralé, zranitelné a snadno zneužitelné. Neumí ventilovat emoce včas, nemají zpracované události, zážitky z dětství, takže si svou budoucnost idealizují. Jejich rozhodování je impulzivní, infantilní, většinou vyrůstají v chronickém pocitu nespravedlnosti, jsou velmi citově zanedbané.

Nemají sebedůvěru, trpí velkou vnitřní nejistotou, touží někam patřit, ale neumí pro to dost udělat.

Důležité je trpělivé vedení dětí, bez přímých rad a nařizování. Je potřeba je potvrdit poukazováním na to, co umí, opatrně je učit dospělosti a zodpovědnosti, sebedůvěře, sebevědomí, sebestojnosti, sebedůvěry.

Daří se nám, aby zažívaly přijetí, kladné hodnocení, podporu a tím se učily vidět svou vlastní hodnotu, potencialitu pro další rozvoj osobnosti.

Povzbuzujeme jejich úsilí k samostatnému výkonu a zapojení i do mimoškolní činnosti, ve kterých tak mohou nacházet smysl a seberealizaci, zjišťovat v čem jsou dobří, jaké jsou jejich kvality, nadání, talent. Činnost s nimi v tomto věku je velmi náročná, nechtějí již naslouchat, chybí jim ochota spolupracovat a být otevření příležitostem.

Po dobu mimořádných opatření probíhaly volnočasové aktivity omezeně v prostorách domova.

Učíme je životnímu pravidlu: Žijte tak, jak si přejete, aby žil ten, koho budete mít nejraději.

Ad4) Přizpůsobit aktivity a četnost jejich opakování běžnému způsobu života (bezodkladně).

Děti mají určité činnosti mezi sebou rozděleny a samy si dohlíží a zodpovídají za jejich plnění mezi sebou bez zásahu vychovatelky. Večer na komunitě si poskytují vzájemně zpětnou vazbu. Tímto se pro budoucí život mimo jiné učí zejména zodpovědnosti a její důležitosti, jak v životě obstát důstojně a čestně. Pro vyjádření „shrabávají již shrabané listí“ mě napadá vysvětlení, že shrabané listí neodvezli do kontejneru a druhý den shrabané bylo rozfoukané. Navíc celá ulice je lemovaná listnatými stromy a na zahradě domova je rovněž velké množství stromů v okrasné i užitkové části. Listí padá každý den, je tedy co shrabovat. K vyjádření „uklízí uklizené“ viz str. 4.

Aktivity a četnost v péči o domácnost a její okolí probíhají v souladu s organizací dne. V přípravném posledním srpnovém týdnu provedu vyhodnocení těchto aktivit s dětmi i vychovatelkami, aby nedocházelo do budoucna k nesrovnalostem.

Ad5) Individualizovat dobu určenou k přípravě dětí do školy (bezodkladně).

Mimo dobu covidovou není ani možné pro děti od prvního stupně až po středoškoláky sjednotit dobu školní přípravy. Je opravdu individuální a často vlivem zájmových kroužků krácena a některé domácí úkoly plněny s předstihem ve volnějším odpolední. Středoškoláci mají vlastní režim a jsou motivováni domovským stipendiem za studijní výsledky. Ostatní jsem popsala viz. ad2). Co se týče opakování učiva viz. str. 3.

Ad6) Zrušit jakákoli pravidla či nařízení týkající se vzhledu a odívání dětí (bezodkladně).

Ad7) Umožnit dětem upravovat svůj vzhled a styl oblékání podle jejich vlastních preferencí s případným požadavkem na přiměřenost (bezodkladně).

7 dívek má dlouhé vlasy, pouze jedna po ramena, ostatní do půli zad s nezastříženou ofinou. Rozpuštěné vlasy jsou v této podobě téměř nerealizovatelné, děvčata přes ně prostě nevidí, samy si je z praktických důvodů svazují, na noc si je rozpouští, aby si je nepoškodily, ale protože pohodlí vítězí nad zdravím, denní vychovatelky kontrolují jejich kartáčování po sprchování a noční vychovatelky jejich rozpuštění před usnutím. I delší vlasy u chlapců vyžadují náležitou péči. Zajišťujeme pro děti 4x /rok zastřížení vlasů pro jejich zdravý růst dle požadované délky dětí. Extravagantní účes si mohou pořídit a uhradit z kapesného. [REDAKCE]

[REDAKCE] Chlapcům vousy nezakazujeme, i když v tomto směru preferujeme upravenost a čistotu vzhledu. V podstatě nešlo o vousy ale o to naučit se zacházet s holidlem. Často se chlapci stydí přiznat se, že neví jak na to. To si vždy s kolegyněmi vzájemně postěžujeme, že nám v kolektivu chybí muž vychovatel a máme pro chlapce pochopení.

Lakování nehtů souvisí zejména s jejich okusováním, které lze zaznamenat s rozdílnou intenzitou téměř u všech dětí.

V neposlední řadě úprava zevnějšku souvisí hlavně s každodenní přípravou jídla (svačiny, večeře denně, víkendová celodenní strava) v souladu s hygienickými předpisy.

Žádné striktní zákazy nevydávám a nejsem si vědoma, že by takové zákazy vydávaly vychovatelky. Věnujeme estetické výchově dostatek prostoru, s dětmi diskutujeme o těchto záležitostech a záleží nám na vyjádření jejich vlastní identity, jsme v tomto směru otevřené, tolerantní a respektující. Děti rozhodují o svém vzhledu samy s přihlédnutím k svému věku a rozumové a volní vyspělosti.

Co se týče oblečení a obutí dbáme pouze na to, aby děti chránily svoje zdraví. Omezení se žádného jiného aspektu netýká. Pamatuji si pouze na jeden případ v zimním období, kdy jsem byla nápomocna paní vychovatelce u jednoho chlapce, který chtěl nosit rifle s takovými módními průstřihy, že by hrozily omrzliny.

Vzhledem k tomu, že děti jezdí na dovolenky k rodičům, ponecháváme rozhodnutí a realizaci týkající se módy a vzhledu na zákonných zástupcích. Zejména u provedení piercingu, kde mohou nastat zdravotní rizika, ponecháváme rozhodnutí rovněž na nich. Často se vrací od zákonných zástupců i s různými setřihy, přelivy

a obarvenými vlasy. Tolerujeme s pochopením hledání vlastní identity každého z nich.

Ad8) Zrušit jakákoli pravidla či nařízení týkající se výzdoby pokojů dětí (bezodkladně)

Ad9) Umožnit dětem vyzdobit si vlastní pokoje podle jejich vlastních preferencí (bezodkladně)

Děti si mohou do zařízení přinést svoje oblíbené předměty a věci denní potřeby (zejména ošacení, hračky, fotografie, knihy), které chce mít u sebe. Většinou ale děti přicházejí s jednou igelitkou drobného ošacení, bez hraček, knih, děti školou povinné bez učebnic, sešitů a jiných školních pomůcek včetně školního batohu.

Rekonstrukce pokojů byla zahájena cca před 6 lety a postupně z ušetřených prostředků

a sponzorských darů jsme mohli pokoje čistě vymalovat (byla zvolena bílá barva z důvodu snadného lokálního zapravení) a vybavit novým nábytkem. Každé dítě má svoje lůžko s úložným a odkládacím prostorem, šatní skříň na ukládání osobních věcí a ošacení s uzamykatelným prostorem, psací stůl se židlí včetně úložného prostoru pro školní potřeby.

Zbývající volné místo na další úpravy a výzdobu pokojů je tedy zcela minimální, tzn. že téměř nejsou k dispozici ani volné zdi. Přesto hledáme s dětmi další možnosti vedoucí k zútulnění vyzdobení pokojů dle jejich vlastních představ. Navrhují např. záclony, závěsy, obrázky na volné zdi, zrcadla. Poslední pokoj byl dokončen cca před 3 lety, potom následovaly kanceláře, oprava kamenné zídky v havarijním stavu (bylo nutné eliminovat výdaje pouze na ty nejnужnější a zohledňující BOZP) a nyní od června prochází celkovou protiradonovou rekonstrukcí celý dům I. rodinné skupiny. Projekt se připravoval téměř rok. Bylo tedy zřejmé, že na další dovybavení navážeme až po dokončení této velké stavební akce, kde budeme řešit stejné záležitosti. Nicméně jsme alespoň řešili drobné požadavky – zakoupení umístění velkého zrcadla do dívčího pokoje. Původní nákup euroklipů byl nahrazen záměrem chlapců vyrobit si vlastnoručně dřevěné rámečky. Nebylo jednoduché najít volný prostor, ale nakonec se zadařilo a chlapci si v červnu začali budovat ve zbylých prostorách garáže dílenský kout s ponkem a dalším potřebným vybavením pro drobné truhlářské práce

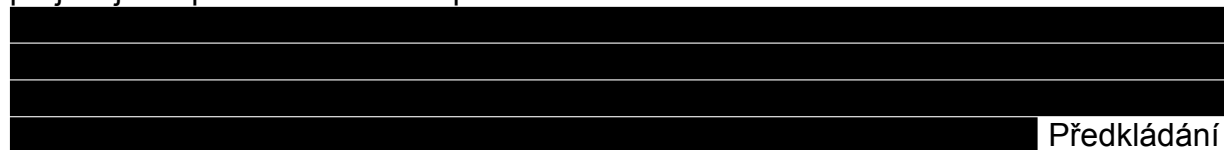
a opravy. Máme jednoho chlapce ve 2. ročníku učebního oboru truhlář. Nápad chlapců kvitujeme a v další realizaci podporujeme. [REDAKCE]

Důkazem toho, že mají děti dobré nápady a schopnosti je i realizovat, je vytvoření stromu života a další prezentace jejich činnosti, zejména rukodělné na síťových nástěnkách umístěných na chodbách a v dílničkách. Výborným nápadem dětí reagujícím na opatření v době covidové byla i plotová nabídka vlastních výrobků.

Barevné ladění jednotlivých pokojů sleduje jednak vytvoření útulného, veselého, optimisticky působícího prostředí určeného dětem ve věku od 3 – 19 let, ale mělo by i vést i k estetické výchově dětí, které k nám přicházejí z neutěšených hygienicky nevyhovujících podmínek ubytoven. Děti se často svěřují se svými pocity před odjezdem domů a po svém návratu [REDAKCE]

[REDAKCE]. Moje údajné vyjádření o tom, že pokoje musí nějak vypadat,

Předkládání účtenek nebylo povinností, ale vyplynulo z daného projektu, kdy si děti rozdělovaly výdaje domácnosti na jednotlivé položky. V současné době není tento projekt ještě personálně zastoupen.

Předkládání účtenek není pravidlem našeho domova, tato záležitost je v kompetenci vychovatelky, která šetří vzájemné odcizování kapesného mezi samotnými dětmi. Pokud se viník nenajde a padne podezření na konkrétní dítě, případně děti, přistoupí v rámci šetření vychovatelka k předkládání účtenek z nákupu, aby bylo učiněno spravedlnosti za dost. Poškozené děti jsou nešťastné a hledají pomoc u vychovatelky. Utrácí-li děti svoje kapesné za tabákové zboží, nelíbí se mi to a sdělují dětem pouze svoje pocity a zkušenosti. Často děti na to reagují tím, že by rády skončily, ale neví jakým způsobem. V rámci finanční gramotnosti si s paní vychovatelkou vyčíslily denní, týdenní, měsíční a roční výdaje kuřáka. K těmto výdajům si samy doplňovaly možnosti účelně pořízených věcí, prostředků vynaložených na trávení volného času, seberealizaci ve volnočasových aktivitách. Dokonce si uvědomily, že výdaje za cigarety by pokryly nákup auta, bytu apod. Rozhodně neprovádíme systematický a direktivní dozor u všech dětí a nad vším, za co dítě kapesné utratí. Kapesné opravdu náleží dětem. Pouze nechceme být lhostejnými pozorovateli a všimneme-li si něčeho nežádoucího, případně nezdravého aspektu, mluvíme o tom s dětmi, sdělujeme jim svoje pocity a zkušenosti a vedeme je ke sdělování obdobného. Společně hledáme možnosti, jak se zlovyku zbavit, případně ho omezit. Důležité je rovněž zmínit zdravotní stav dětí. Přichází k nám zanedbané i po stránce zdravotní s výskytem častých onemocnění vyžadující medikaci, pravidelné lékařské kontroly, některá dietní omezení. Kouření v takových případech působí značně negativně. Rozhodnutí musíme nechat a necháváme na dítěti, a to i v případech, kdy kouření důrazně nedoporučí lékař. Vedeme děti pouze k hospodárnému zacházení s finančními prostředky a v rámci dostupných projektů se zapojují do činností s tím souvisejících bez jakýchkoliv povinností a sankcí. Apelovali jsme opakovaně na místní prodejce tabákových výrobků, aby u svých zákazníků důsledněji kontrolovali jejich věk, sice spolupráci přislíbili, ale slib nedodrží.

Ad11) Nepožadovat po dětech, aby měly otevřené dveře od svých pokojů (bezodkladně).

Ad12) Umožnit starším dětem v závislosti na jejich individuálních schopnostech uzamykat si svůj pokoj (bezodkladně).

Ad13) Klepat na dveře při vstupu do pokojů dětí (bezodkladně).

Dětem zajišťujeme každodenním přístupem a způsobem nepřetržitého provozu dostatečnou ochranu jejich osobního prostoru a soukromí. Není samozřejmě dokonalá, ale je především omezena počtem, pohlavím, skladbou dětí v aktuálně ve věku 7-18let. Všechny dveře jsou dětem i zaměstnancům stále otevřené, nikde nevisí zámek. Toto platí s výjimkou kotelny, vodárny, skladu materiálu a pracovny nočních asistentek, kde jsou uloženy léky dětí a tyto dveře musí být stále uzamčeny

z bezpečnostních důvodů. Dveře kanceláří zavíráme a uzamykáme až po ukončení pracovní doby rovněž důvodně.

O této negativní připomínce dětí týkající se povinnosti mít stále otevřené dveře od svých pokojů v průběhu distanční výuky víme a s dětmi jsme o ní diskutovaly, vysvětlily a děti vše pochopily, byly s požadavkem vyučujících a naším přístupem srozuměny. Nemusí sedět tak, aby personál viděl hned ode dveří pokoje na jejich monitory neboť v pokojích II.RS je dáno dispozičně – psací stoly jsou umístěny přímo proti dveřím a v pokojích I.RS ani nelze neboť tam jsou psací stoly umístěny po levé a pravé straně od vstupních dveří. Žádný z psacích stolů není mobilní. Během distanční výuky se jednalo o požadavek vyučujících, kteří danou výuku vedli. Děti se z výuky odhlašovaly, komunikovaly s kamarády na sociálních sítích nebo surfovaly po internetu. Bylo organizačně nezvládnutelné řešit výše uvedené problémy individuálně, nemáme pro všechny děti jednolůžkové pokoje, na pokojích byly během distanční výuky až 4 děti. Nejefektivnějším opatřením byly otevřené dveře, jeden pedagog dohlížel na děti obou RS ve dvou domech. Výjimkou byly předem avízané písemné testy, kdy jsme dotyčnému žákovi zajistili klidový prostor pro jeho vypracování.

Během školní přípravy mají děti rovněž otevřené dveře do svých pokojů, kdy paní vychovatelka děti obchází, pomáhá s plněním úkolů, následně kontroluje splněné úkoly

a případně na požádání dítě z probrané látky přezkouší. Pro individuální přípravu děti využívají klid dílničky za zavřenými dveřmi. Zde musím opět připomenout mimořádnou situaci po více jak roce COVID-19, v časech normálních je provoz v dětských pokojích diametrálně odlišný. Do času školní přípravy zasahuje například odpolední vyučování, příjezdy dojíždějících dětí kolem 16 hodiny, zájmové kroužky dětí, odpolední vycházky apod., takže není výjimkou singl dítě na pokoji dle potřeby i za zavřenými dveřmi.

Během PPČ, kdy tráví čas všichni společně s paní vychovatelkou buď v obývacím pokoji, na dílničce anebo mimo domov, jsou dveře jednotlivých pokojů zavřené (v případě větrání je nutné zamezit i průvanu). V době osobního volna mohou mít děti dveře zavřené a vstupující, týká se dětí i personálu domova, tuto skutečnost respektují zaklepáním na dveře před vstupem. Dveře pokojů jsou rovněž zavřené v době nočního klidu, pouze na výslovnou žádost dětí, které se v noci bojí, jsou dveře otevřené.

Co se týče požadavku dětí na zamykání pokojů a možností disponovat klíčem od pokoje je za stávajících podmínek nereálný. Požadavek by splnily pouze jednolůžkové pokoje. Ze 6 pokojů máme k dispozici pouze jeden jednolůžkový, který obývá nejstarší chlapec studující střední školu stavební. V ostatních pokojích jsou děti různého věku, většinou sourozenci, někteří psychiatricky léčeni a medikováni. Důvodem je tedy bezpečnostní hledisko ochránit dítě v případě náhlého amoku vzteku, sebepoškozování, sexuálního obtěžování (

) apod. Pokud by se dítě v takovém případě navíc uzamklo v pokoji, mohla by se naše pomoc po překonání překážek přijít pozdě. U malých dětí hrozí nezvládnutí zamykání a odemykání dveří, zalomení klíče apod. Souhlasím, že dospívající děti by mohly mít podle míry jejich vyspělosti a sebeobslužných schopností větší míru soukromí. Menší děti včetně některých větších dětí se s ohledem na svoji deprivovanou minulost zavřených dveří naopak bojí.

Požadavek, aby personál klepal před vstupem do pokoje, není tedy požadavkem všech dětí. Děti dveře samy striktně před námi nezavírají, jsou neustále v pohybu a i vlastní dispozice pokojů je taková, že pokoje s centrálním obývacím pokojem působí

propojeně jako jeden komunikační prostor. Obýváme 2 rodinné domky, ve kterých život probíhá na jednom patře, v jednom velkém prostoru. Větší domovy mají obvykle dlouhou chodbu s pokoji na jedné straně, kde zavírání pokojů je zcela přirozené. Velmi často se nám stávalo, že děti nám samy říkaly, ať neklepeme a dveře pokojů zůstávaly většinou otevřené. Žijeme společně na domově rodinným životem, děti nemusí během dne klepat ani na dveře kancelářů. Máme je všichni otevřené a přirozeně všichni se všemi komunikujeme. Děti přichází, odchází, hlasitě pozdraví, nakloní se do dveří, mají-li chuť a potřebu, sdělíme si aktuální události, vycítíme momentální emoční rozpoložení, což bezprostředně na dítěti i vyzorujeme, není totiž mezi námi žádná zábrana dveří včetně klepání. Já i kolegyně jsme i tomuto důležitému způsobu komunikace rády (vyřizujeme si důležité úkoly, písemnosti hlavně dopoledne než se začnou vracet děti ze školy), neboť pocit jistoty a bezpečí každému vracejícímu se dítěti tímto potvrzujeme. Dítě se často svěřuje s okamžitou radostí i bolestí, prostě se tak vzájemně máme a je nám v tom tak všem dobře. Klepání na zavřené dveře dodržujeme, ale ne z výše uvedených důvodů dostatečně důsledně, nelze tedy jednoznačně říct, že požadavky dětí zůstaly bez odezvy. Určitě se budeme začátkem školního roku požadavkem klepání znovu zabývat a s dětmi jejich požadavek projednáme. Zejména 15leté děti jsou velmi náročné nejenom na respekt ke svým názorům, ale především na respekt ke svému prostoru. Výstupem budou pravidla týkající se klepání.

Ad14) Zrušit bodový hodnotící systém (bezodkladně)

Každodenní hodnocení dětí probíhá na večerním komunitním kruhu, který je kolektivním hodnocením chování nejenom poskytováním zpětné vazby od vychovatelů, ale zejména od dětí. Jsou tak konfrontovány se sociálními situacemi, které se udály během celého dne i noci a jsou sdíleny všemi vychovateli. Na hodinovém sezení dětí zaznívají vzájemné pozitivní i negativní kritiky, jejichž přínosem je tvorba a upevňování vzájemných vztahů i mezi dětmi. Dostává se jim rovněž podpory a pomoci při odstraňování překážek na cestě k dovednostem a strategiím, aby byly schopny dostatečně rozvíjet svoje sebevědomí a prožívat pocity spokojenosti.

Nejúčinnějším a nejmocnějším nástrojem pro děti se stala tzv. dlouhodobá pozitivní motivace. Princip spočíval nikoli v udělování trestů za negativní chování, ale v udělování odměn za pozitivní opakované chování v předem domluveném časovém úseku. Důležitý moment spočíval rovněž v přenesení zodpovědnosti na dítě, tzn., že ono rozhoduje o svojí odměně, viníkem negativního chování je ono samo. Důležitý dovětek pozitivní motivace: *A vzpomeň si, na čem jsme se domluvili!*

Na tomto principu jsme postupně vypracovali systém hodnocení, pravidel a rituálů, které jsou součástí každodenních výchovně vzdělávacích procesů realizovaných vychovateli

a dětmi v souladu s vnitřním řádem. Byly pojmenovány:

Šikula našeho domova I. (denní ústní a smajlíkové hodnocení se záznamem do etického sešitu, které ovlivňuje výši kapesného)

- Čistý – krásný - útulný / úroveň plnění povinností v rodinné skupině - odbytá práce, nesplnění úkolu, nadstandardní plnění, osobní aktivita
- Neslušnost se nenosí /chování ve škole, na domově, na veřejnosti, vulgarita, agresivita vůči zaměstnancům zařízení a ostatním dětem, pozdní návrat z vycházek

- Nenech domov plakat / ničení domovského majetku a majetku ostatních
- Jsem vzdělaný a znalý / kvalita školní přípravy – dílčí školní výsledky, záměrné zapomínání pomůcek a úkolů, zatajování povinností apod.
- Co si naložím, to sním / hospodárné nakládání s potravinami

Ukázalo se, že bodové hodnocení má svůj smysl. Dítě se stává středem výchovně terapeutického procesu, překonává každodenní rizika, trénuje svoje funkční chování. Posilujeme jeho fungující kompetence a současně podporujeme jeho nové kompetence.

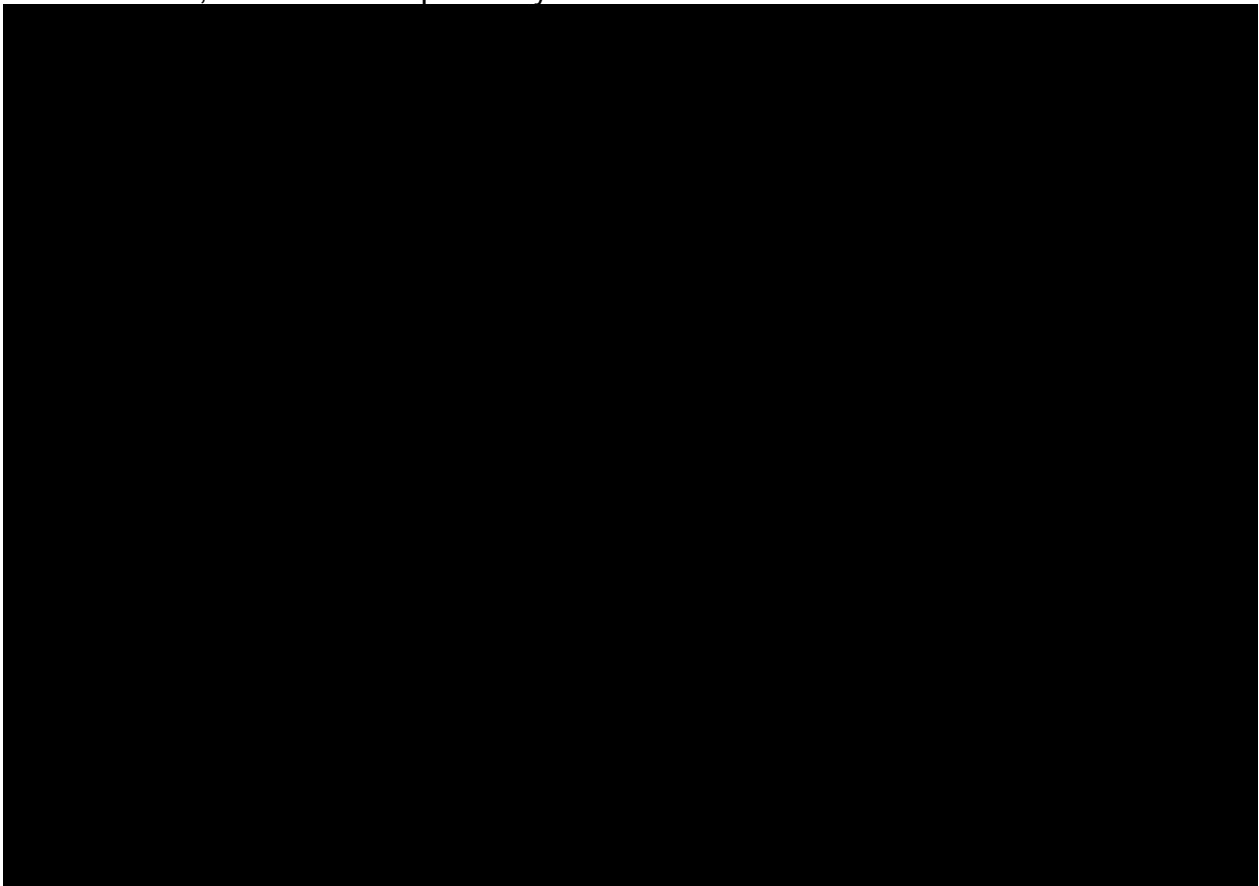
V neposlední řadě se v každodenním životě jedná o praktický dopad a uplatňování pravidla - vše si musím zasloužit a neslužte mi, co zvládnou, udělám si sám. Znamená to, že sloužíme dítěti přes službu jeho změny. Může-li si vyžehlit prádlo, tak si ho vyžehlí apod.

Původně si děti zapisovaly body v rozmezí 0 – 6. Od bodového hodnocení na doporučení ČŠI jsme upustily a přistoupily jsme k slovnímu hodnocení se smajlíky, které provádí vychovatelka s dětmi na komunitním kruhu.

Tento jednotný postup ve výchově dětí, systematické a důsledné dodržování jednotných pravidel týkajících se každodenních rituálů, pořádku, režimu a sebeobsluhy) pomáhá zabraňovat vyvolávání konfliktního chování dětí.

Prostřednictvím výše uvedených činností mohou vychovatelé vytvářet dětem bezpečné prostředí pro vytvoření vzájemného vztahu a důvěry, navázat s nimi vzájemný vztah.

Naší snahou bylo vytvořit dětem pozitivní podnětné a bezpečné klima v prostředí, ve kterém mohou žít s pocitem jistoty, vyjádřit bez obav svůj názor nebo postoj, vzdělávat se, získávat nové poznatky a zkušenosti.

Součástí komunitního sezení je také sdělení, co se jim na kterém sourozenci dnes líbilo. Občas se ještě, zejména u mladších dětí, objeví tendence k negativnímu hodnocení

a žalování, kterou nezavrhujeme, ale podporujeme slovy: Ano, tak to bylo. Co udělal špatně

a co udělal dobře? Prostředí na domově, které poskytuje všem dětem stejné zaopatření s ohledem na jejich věk a potřeby, je již nenutí k takové soudržnosti jako před příchodem na domov.

Posláním dětského domova je každodenní práce se znevýhodněnými, sociálně nebo emočně deprivovanými dětmi. Naplňovat takové poslání a řídit se jím při každodenní výchově

je náročný úkol dětských domovů. *„Nelze jen překlénout a zahladit životní zkušenosti, které*

si dítě z předchozího negativně působícího nebo nedostatečně podnětného prostředí přineslo. Je třeba také usilovat o odstranění nedostatků v jeho sociálním a osobnostním vývoji a citlivě dítě připravovat a vést k překonávání problémů plynoucích z jeho společensky výjimečného postavení.“ (Švancar, 1988, s. 161).

V hloubi duše všichni ze všeho nejvíce toužíme po pocitu, že žijeme naplno. Pokud tento pocit nemáme, je skrytou příčinou většiny psychických a tělesných problémů. Nedaří se nám to právě kvůli tomu, že se nám na začátku našeho života nedostalo uspokojení těch základních potřeb, které jsou nezbytné pro naše fyzické a emoční zdraví: spojení se sebou a druhými, péče, důvěry, autonomie a lásky – sexuality. Dochází k narušení naší schopnosti seberegulace, vnímání vlastního já, sebejistoty a sebevědomí.

Nervová soustava traumatizovaného dítěte je dysharmonická, pracujeme s ním na jeho identitě (trpí úzkostmi, pořád opakuje – já nevím, nevím, jak to mám apod., vyžadují pozornost.) v přítomném okamžiku. Život se pro něho stává věčným bojem, je destabilizované, a pokud se jedná o slabého a méně odolného jedince, svůj boj vzdává a žije vegetativním způsobem. Potom není schopen uvědomovat si ve vlastním těle prožitky, emoce, chybí mu senzuální zážitky, které mu dávají pocit jedinečnosti.

Zůstane-li dítě bez vnější pomoci, vytváří si adaptační sebezáchovné strategie. Z důvodů obav a strachu setrvává tak často v omezeném pevně ohraničeném prostoru, který mu brání navazovat spojení se sebou a s druhými. Tím se snižuje jeho možnost užít si svůj život, zažívat pocit vitality a živosti (Heller, Lapierre 2016).

Dítě přichází na svět s potencialitami, za které ve výchově a vzdělávání přebírá dětský domov odpovědnost. Tyto potenciality lze využívat v jeho rozvoji tak, že dítě zažívá v dětském domově přijetí, kladné hodnocení a podporu. Podstatné je posilování jeho výkonové motivace, zaměření se na jeho činnost a rozvoj, nikoliv na jeho chyby a nedostatky, jejichž zdůrazňováním jejich pravděpodobný výskyt zvyšujeme. Dítě se učí vidět svou vlastní hodnotu tím, že je kladně hodnoceno svým okolím a místo strachu ze selhání je motivováno k osobnímu růstu. Kvalitou osobnosti se rozumí také schopnost „ *být šťasten, vnímat lásku*

a sympatii druhých a odpovídat jim vlastními projevy láskyplnosti a sympatie“ (Helus, 2004, s. 95).

Tento konkrétní výčet je poznámkou dětí a vychovatelky, která reaguje na věk dětí a školní předměty (dětí na druhém stupni mají občanskou výchovu, základy společenských věd a přináší do školy aktuality z domova i ze světa, sledovali za tímto účelem zprávy v TVa zpracovávaly krátké rešerše na různá odborná témata, nejvíce se týkala ochrany životního prostředí a změny klimatu, děti na prvním stupni měly součástí hudební výchovy hru na flétnu).

„Co si naložím, to sním“ má svoji důležitost v tom, že pozitivně působí na týrané děti, které nejenom „že neznaly druhy pokrmů, ale nedokázaly je ani jednotlivě pojmenovat (na porci na talíři s fazolkami na smetaně, vařeným vejcem a bramborem byly vychovatelky dotazovány, co je to to bílo žlutý a zelený). Předem odmítaly jídlo, které ani z neznalosti, obavy, strachu nechtěly ani ochutnat. V takových případech působíme edukativně a není to předmětem hodnocení. Některé děti i po delším pobytu mají stále sklony k přejídání z obavy, že bude mít zase hlad, dělat si zásoby (nacházíme plesnivé a zhnílé pokrmy ve všech možných zákoutích a tzv. schovávačkách dětí, dům je 80 let starý a společně s deratizátory se jen velmi obtížně zbavujeme hlodavců). Výdej jídla je vázaný normou, ne ale každému dítěti úplně vyhovuje. Proto si kromě bílkovin daných normou, může říct o množství přílohy a zjistí-li, že není úplně syté, dostane přídavek. Děti mají stravu 5x/den, podílí se na skladbě jídelníčku, o víkendu si navrhnou jídelníček samy a samy si taky připravují celodenní stravu.

Mají svoje pravidlo „Co si uvařím, to s ním“ ☺

Už 1,5 roku je mezi námi skvělá paní kuchařka, [REDACTED]

Domnívám se, že je systém dostatečně transparentní a objektivně děti hodnotí. Případná nejasnost, kterou vám děti sdělily, lze vysvětlit pouze zcela mimořádnou situací, která byla leden – březen ovlivněna personálními změnami a covidovým onemocněním včetně mého.

Celý hodnotící systém „Šíkula našeho domova“ hodnotí ČŠI jednoznačně pozitivně. Nejedná se o bodový hodnotící systém, smajlíci slouží vychovatelkám k tomu, aby na konci měsíce mohly hodnocení dětí spravedlivě provést a v souladu s vnitřním řádem stanovit měsíční kapesné.

Ve vaší zprávě na str. 18 uvádíte, že děti neznají bodové hranice či pásma, podle kterých

se kapesné určuje, zároveň říkáte, že nesmí existovat bodový systém (který ve skutečnosti neexistuje – viz. výše) a dále kritizujete systém kvůli jeho netransparentnosti. Vaše zpráva v tomto bodě působí zmatečně, protože více méně požadujete zavedení bodů, aby byl hodnotící systém transparentní.

Ad15) Zrušit systém trestných bodů (bezodkladně)

Systém trestných bodů, tzv. trestňáků (žlutých a červených karet) si vytvořili prvotně chlapci fotbalisti II.RS s cílem zbavit se nevládnutelného vzteku, této obtěžující a život komplikující přirozené emoce, kterou si nelze zakázat (ale lze si zakázat

násilí). Chlapci neuměli se vztekem pracovat, zejména, když vybuchovali permanentně kdykoliv, kdekoliv i na sebemenší podnět (během fotbalového tréninku, školní přípravy, plnění povinností dle rozpisu služeb, komunikace s ostatními dětmi či zaměstnanci. Bylo pro ně prospěšné řešit věci ještě ve fázi rozladění, kdy ještě dokázali věci formulovat.

Základní technikou, jak s ním zacházet, jak ho zvládnout, je takzvaný šestistupňový žebřík vzteku psychologa [REDACTED]. Na podzim 2019 jsem [REDACTED] kontaktovala se zájmem o workshop, proškolení vychovatelek, dětí. Bohužel z důvodu COVID-19 nebyla možná realizace. Prostudovali jsme si společně s vychovatelkami základní zásady tohoto žebříku, seznámily s nimi dotyčné chlapce, kteří si navrhli systém trestných bodů. Zkoušíme, získáváme nějaké zkušenosti, zatím do doby než budeme moci zrealizovat původní záměr s [REDACTED]. Rovněž jsme se zaměřily na popis vzteku a jak ho dotyčný zvládá, nezvládá. Důležité je, že chlapci vnímají svoje chování jako problém, přebírají zodpovědnost za svoje chování, většinou nehážou vinu na ostatní...to oni, já jsem to nezpůsobil apod.

Určitě potřebují naši pomoc a podporu, protože, když se se vztekem, agresí nepracuje, narůstá. Roste v čase a čím je vyšší, výraznější, tak tím paradoxně ještě roste.

Počáteční přinaštvání, brblání, drobná nespokojenost, startování, už tam ten vztek s vulgárními nadávkami je, ale je malinký, ...potom stoupáme výš a výš až dojde k totálnímu výbuchu, dotyčný už se nedokáže ovládat, je to vše mimo jeho kontrolu. Hledáme společně, kde má každý v tom rozjetém vlaku záchrannou brzdu a jak vypadá.

1.stupeň může vědomě myšlenkově přepnout a říct si – teď se uklidním, rozdýchám to, vše bude zase v pořádku, na tom vyšším stupni už je toto nedostupné, tam je méně a méně možností a dotyčný se přestává ovládat Poslední záchrannou brzdou je tzv. TIMEOUT tzn. odchod před výbuchem, poslední možnost, po které můžeš sáhnout, abys to zvládnul a abys neubližoval. V tomto okamžiku platí pravidlo, dohoda s vychovatelkou, které dotyčný vysvětlí, že jí nechce ublížit a že když zjistil, že to nezvládne, řekne nějaké heslo, např. Timeout, sám odchází, uklidní se a vrátí se po předem domluveném čase. Měl by mít promyšleno, co

bude dělat a neměl by v hlavě pokračovat v tom konfliktu. Např. nabízí se možnost jít ven, zaběhat si, udělat 50 kliků, zaboxovat si (chlapci dostali k Vánocům boxovací pytel), vyplnit čas prací, prostě rozdýchat to.

Velmi důležitá je komunikace, naučit se to sdělit – já jsem teď naštvanej, nemluvejte na mě, potřebuji nař.20´klidu.

Po návratu následuje omluva, není potřeba se k tomu nepříjemnému tématu vracet ani ho dál rozvíjet.

Vztek nesouvisí ani s věkem, ani se vzděláním a sociálním zařazením. Primární vliv hledáme v rodině, jak se s násilím zacházelo, to ovlivňuje chování dětí v pozdějším věku, následně v dospělosti.

„Pardonové“ body znamenají přehodnocení udělených trestňáků po jednom týdnu, kdy chlapec svoje závazky bez dalšího vzteku a problému vykonal. Ze vzájemné komunikace vyplývalo, že si svůj problém uvědomil a pokusí se příště včas použít záchrannou brzdu a zabránit tak výlevům vzteku doprovázenými vulgárními výrazy (ty pi..., jdi do pr...., můžu se na tebe vy...., ty zmr...) a násilností (nejčastěji kopání do dveří, vylamování dveří šatních skříní, proražení sádrokartonu příčky, proražení dveří apod. Výsledkem mohlo být částečné, poloviční nebo úplné prominutí zbývajících trestňáků.

Jedno dítě například obdrželo 500 trestných bodů za piercing a to proto, že bylo provedeno bez předešlého souhlasu zákonného zástupce a nepřiznání dané skutečnosti.

Uvedený nepoměr pramení z toho, že tabulka č. 6 byla pouze orientační a nepostihuje všechny možné úkony, jejich možnosti a kombinace, tzn., že dítě provedlo vícepráce a vychovatelka zaznamenala součet i s ohledem na to, jak byla práce provedena, zda pečlivě nebo ji dítě odbylo. Výsledek byl vždy na základě oboustranné dohody.

Neúčast v kroužku ve výši 30 bodů vychází z omezení nebo zakázání trávení volného času mimo zařízení, tedy z vnitřního řádu pro udělení výchovného opatření. Systém pozastavíme a vyčkáme na konzultaci s [REDACTED].

Ad16) Udělovat pouze ta opatření ve výchově, která jsou uvedena v zákoně (bezodkladně).

Ad17) Uvádět konkrétní důvody, které vedly k uložení opatření ve výchově (bezodkladně).

Bezodkladně splníme. Formulace opatření se neshoduje s formulacemi ve vnitřním řádu, který bude konkretizován a konkrétní důvody budou uvedeny v souladu s programem Evix.

Ad18) Zapojit do systému pokut za sprostá slova pouze ty děti, které se pro to samy dobrovolně rozhodnou (bezodkladně).

Částku 5 Kč si stanovily děti a je pouze za velmi vulgární slova, o vysoké míře vulgarity, která jsou bez uzardění pro nás ženy pedagožky nereprodukovatelná. Děti si vedou ve slovníčku přehled počtem čárek, v mojí kanceláři potom vhodily do připravené pokladničky odpovídající částky. Výběr proběhl v období 18. 1. – 16. 6. 2021 celkem 7x s účastí 7 dětí na začátku a 1 dítětem na konci. Zpočátku byly jednotlivé částky vyšší a v následujícím období nesrovnatelně klesaly částky i počty dětí (maximální výběr 25,-Kč/dítě, minimální výběr 5,-Kč/dítě), další výběry již neproběhly z důvodu dětmi již nevyslovovaných ostrých vulgarit. Nebylo tedy již důvod k výběru částek. Celá záležitost vlastně vznikla původně rozhovorem o škodlivosti kouření a připomínkou návštěvy bezdomovců v jednom brněnském parku před několika lety. Byli pro ně tenkrát nepochopitelní 2 lidé, kteří se stali pravidelnými návštěvníky těchto setkání s charitou, a to mladá dívka již v pokročilém těhotenství a starší muž velmi zanedbaný s cigaretou v ruce, jejíž prsty byly výrazně poškozeny kouřením. Děti, které neměly tuto zkušenost ze setkání, projeví o ně zájem.

O vlastní korekci vulgarit mají zájem nejenom zaměstnanci domova, ale i děti, které ostré vulgarity nepoužívají a jsou pro ně rovněž obtěžující. Jednalo se zejména o výzvu těchto dětí a ty „vulgární „ se k nim přidaly, protože i jim následně vadí, že se nedokáží v daném okamžiku ovládnout a vulgarity nepoužívat.

Celá časově omezená akce vznikla z vlastní iniciativy a svobodné vůle dětí a nemá již pokračování. V říjnu proběhne už pouze vlastní návštěva bezdomovců. Pokladnička byla umístěna v mojí kanceláři z důvodu obav dětí pro její odcizení. Do té doby byl mezi námi chlapec, který odcizoval dětem i zaměstnancům věci i z uzamykatelných skříněk.

Pokud by dítě nemělo dostatek vlastních finančních prostředků, vhodilo by částku do kasičky až po výplatě kapesného. Této možnosti nebylo nutné využívat.

Ad19) Umožnit dětem nabíjet si mobilní telefony i mimo vyhrazená místa za splnění bezpečnostních podmínek (bezodkladně).

Ad20) Umožnit dětem nechat si zkontrolovat svá elektronická zařízení revizním technikem (bezodkladně).

Ad21) Upustit od praxe zabavování mobilních telefonů dětí (bezodkladně).

Obsah dohody o používání mobilního telefonu byl detailně odsouhlasen se státním zástupcem.

Po konzultaci se zřizovatelem je možné z provozních prostředků domova uhradit revizi soukromých el.zařízení. Ta probíhá 1x ročně, příští je stanovena na červenec 2022. Vzhledem k tomu, že nabíječku k mobilnímu telefonu mohou děti měnit z jakéhokoliv důvodu a nemůžeme neustále kontrolovat jakou nabíječku kdo používá, bude nutné stanovit nezbytná pravidla pro používání pouze zrevidovaných nabíječek.

Ad22) Zapojit do společného běhání pouze ty děti, které se pro to samy dobrovolně rozhodnou (bezodkladně).

Doba covidová byla pro děti velmi náročná, stoupala jejich podrážděnost, nervozita, nesnášenlivost s ostatními domovskými dětmi, chyběly jim sociální kontakty se spolužáky, osobní volno trávily většinou na sociálních sítích ve svých pokojích. Proto jsme se s dětmi domluvily na hodinové vycházce (běhu) mimo zařízení domova. Tuto úmluvu jsme dodržovaly od září 2020. Po školní přípravě se děti mohly rozhodnout mezi 2 aktivitami, vycházkou nebo během. Původním iniciátorem byl fotbalový trenér. 4 starší chlapci jsou členy fotbalového klubu a na prosbu jejich trenéra jsem se s chlapci domluvila, že se pokusíme požadavek trenéra splnit a trénovat pro udržení jejich fyzické kondice pravidelným během. Způsob provedení jsem konzultovala s trenérem, jehož požadavky byly původně náročnější. Později jsem dostávala emailem různé výzvy k pohybovým aktivitám od učitelů TV středních škol. Naši aktivitu proticovidový 4-5 km běh chválili a fandili nám. Navrhla jsem i ostatním dětem pro zapojení do běhu motivaci – volbu cíle (děti si přály po skončení covidopatření strávit odpoledne např. v JumpParku Brno, navštívit kino v brněnské Olympii) a jeho návštěva po skončení těch dětí, které postupně uběhnou vzdálenost do cílových míst. Děti si vytvořily tabulku s přehledem uběhnutých km a dobrovolnou účastí.

Výstupem jsou pouze pozitivní zkušenosti s oběma aktivitami, jak ze strany dětí, tak ze strany vychovatelek. Co se týče mojí zkušenosti, mohu potvrdit i já, že byla rovněž pozitivní. Děti využívaly naší „běhochůze“ i k důležitým rozpravám se mnou. Celou trasu jsme si rozdělili na několik úseků, abychom mohli běh volným tempem (každý

dle svých možností neboť trénování kluci fotbalisti bylo v porovnání s ostatními rychlejší) prostřídat oddychovými pauzami. Těch využívaly děti k diskuzím se mnou o věcech, které je trápily. Hned na začátku, při úvodním protahováním si zamlouvaly dopředu čas se mnou.

Co se týče zájmu dětí o běhání, byl na začátku větší a postupně se snižoval. Bylo to způsobeno zejména stále trvajících mimořádnými opatřeními, která nám bránila v realizaci plánovaných výletů.

Co se týče dobrovolnosti, musím k tomuto zdůraznit, že jsem nikdy na běhu netrvala, alternativou pro každé dítě byla vycházka, která na rozdíl od běhu byla povinná. Běh se uskutečňoval vedle vycházky denně za předpokladu, že jsem byla přítomna a že byl, byť jeden zájemce, což nebylo výjimkou. Více jsem apelovala na chlapce fotbalisty (jsou výkonnostně nejlepší oporou mužstva), ale ani Ti se nezúčastňovali pravidelně.

Pouze jednou za celou dobu trvání našeho běhu se zúčastnily všechny děti, byl to jejich dárek k mým narozeninám.

Uvedené důvody údajně povinné účasti na běhání nejsou pravdivé. Nedovolím si o podobných výroch ani uvažovat natož je vyslovovat. Během roku navštěvují náš domov zaměstnanci OSPOD (v roce 2019 vykonali celkem 17 návštěv a v roce 2020 12 návštěv) a hovoří s dětmi bez naší přítomnosti. Pravidelně 2x ročně navštěvuje náš domov také státní zástupce, který rovněž hovoří s dětmi bez naší přítomnosti. Zatím jsem nezaznamenala jedinou výtku ani k mojí osobě ani k jinému zaměstnanci domova.

Jednou jsme se místo běhání opravdu věnovali práci na zahradě. Bylo to za mojí služby, kdy jsem sloužila jedno odpoledne sama, několik dětí bylo nemocných, a proto jsem zůstala s ostatními dětmi na zahradě.

Důrazně popírám, že bych kohokoliv někdy nutila do náročnějších fyzických aktivit a běh nikdy nebyl použit jako trest. Naopak mi často děti samy připomínaly, že za chvíli už máme jít běhat.

23) Upustit od kumulace trestů; za jedno jednání udělovat jednu odpovídající sankci (bezodkladně).

Uvedené výčet hodnocení chování dětí jsem vysvětlila podrobně výše.

K tomu ještě dodávám:

„Šikula našeho domova“ je každodenním ústním hodnocením dětí a slouží jako podklad pro stanovení kapesného. Jeho výši (nejnižší a nejvyšší možné částky jsou limitovány zákonem) stanoví vychovatelky RS a je projednána s dítětem a ředitelem zařízení. Jako hlediska pro stanovení výše kapesného v určitém měsíci je možno využít každodenní hodnocení projektu (smajlíkové hodnocení).

Systém tzv.trestňáků je určitý druh terapie napomáhající zbavit se vzteku.

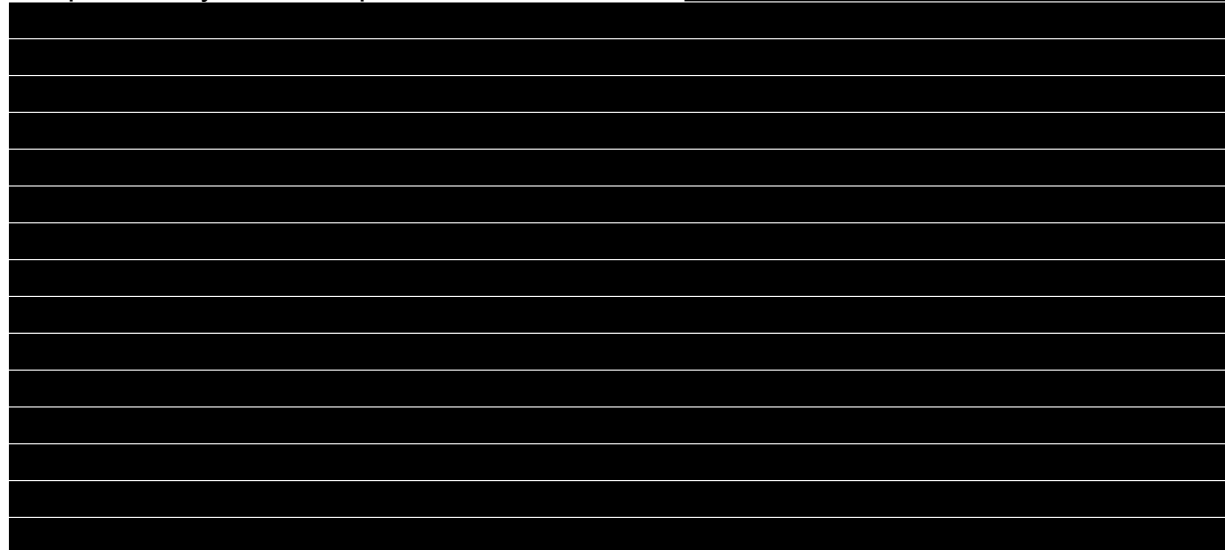
Systém pokut za ostré vulgární výrazy byl časově omezený a není již funkční.

Odebrání mobilního telefonu je na dobu 14 dnů.

Opatření ve výchově je dítěti uděleno pouze v případě, že opakovaně nepomáhá úprava kapesného.

Ad)24 Zrušit pravidlo povolování víkendových dovolenek jen jednou za 14 dnů a podporovat děti v trávení času mimo zařízení (bezodkladně).

Povolování víkendových dovolenek jen jednou za 14 dnů se týkalo pouze jednoho chlapce, který k nám přišel v březnu 2019

Ostatní děti nemají ani šanci navštěvovat každý víkend svoje zákonné zástupce a to hned z několika důvodů, kterými jsou, nevyhovující bydlení, nedostatek finančních prostředků, výkon trestu. Přesto jsme neustále v kontaktu se zákonnými zástupci a ostatními příbuznými z důvodu odjezdu dětí mimo domov alespoň na vánoční, jarní, velikonoční a 1-2 týdny během letních prázdnin.

Ad25) Respektovat důvěrnost telefonních hovorů dětí (bezodkladně).

Toto opatření se týkalo pouze dětí, které vlastní mobilní telefon. V případě, že nemají zakoupený kredit, je jim zapůjčený služební telefon pro kontakt s rodinou, ale určitě ne pro hovory s kamarády a surfování po sociálních sítích. Tento způsob zneužívání služebního telefonu nemůžeme podporovat. Pokud dítě ve skutečnosti hovoří se zákonným zástupcem, není hovor časově limitován. Vychovatelka bezprostředně hovor neposlouchá, věnuje se ostatním dětem, musí mít pouze přehled, jak je se státním majetkem, za který zodpovídá nakládáno. V neposlední řadě ostatní děti na podvodné chování dotyčných upozorňovaly a dovolávaly se spravedlivého jednání na základě jasných pravidel.

Ad26) Poučit vybrané zaměstnance o pravidlech přístupu a jednání s umístěnými dětmi (bezodkladně).

Návštěva proběhla po roce trvání COVID – 19 se všemi nepopulárními opatřeními vlády, ve čtvrtek, těsně po velikonočních svátcích a krátce potom, kdy jsme se po prodělání covidu postupně vracely do normálních kolejí. Pozitivní výsledek PCR testu byl zjištěn 26. 2. 2021 u všech dětí a 3 zaměstnanců (2 vychovatelky + ředitelka). Vznikla organizačně velmi náročná situace, ve které bylo nezbytné zajistit zástupy za celkem 5 pedagogů v DPN, přijetí 3 nových sourozenců 30. 3.2021 a nástup nové vychovatelky do našeho zařízení za mojí nepřítomnosti, současně

odchod jedné vychovatelky ve zkušební době a nástup zastupujícího vychovatele. To byla pro všechny děti velmi náročná situace, která nepřispěla k pozitivní náladě dětí. Téměř všechny děti strávily velikonoční svátky u svých zákonných zástupců a vrátily se večer na velikonoční pondělí. Následující dny po návratu jsou pro ně vždy velkým rozladěním. Domů odjíždí s očekáváním, že se chování rodičů změnilo a odvezou si od nich příslib trvalého návratu domů. Bohužel, realita je vždy odlišná a stáváme se na několik dnů terčem útoků, že viníky jsme my. Navíc se nesetkaly se všemi svými vychovatelkami, na které jsou zvyklé. Ty jsou jim kdykoliv k dispozici a to nejenom pro výchovně vzdělávací činnost, ale např. i pro osobní rozhovor, má-li někdo z dětí potřebu svěřit se se svými pocity, problémy, starostmi. Jsou zvyklé si po návratu s nimi povídat, sdělovat nejenom radosti, ale hlavně svoje stesky a opakovaná zklamání. Povídáme si s nimi o našem dětství, o problémech dospívání i o střetech se svými rodiči v tomto období. Poukazujeme přitom na láskyplné a bezpodmínečné přijetí dětí svými rodiči a chybné chování jejich rodičů. Je důležité, aby pochopily životní disciplinovanost a pravidla z důvodu neopakování chyb svých rodičů. Tedy chovejte se tak, aby vaše děti vyrůstaly ve vlastní rodině se svými rodiči.

Vzniklou nepříjemnou situaci jsem dětem dodatečně vysvětlila neboť měly plné právo po všech těch změnách bez jakéhokoliv vysvětlení mi nedůvěřovat.

Noví a zastupující vychovatelé potřebují určitý čas na seznámení se všemi dokumenty, vnitřními předpisy a pravidly. Postupně se v rámci svojí PS s výše uvedeným seznamovali a se mnou konzultovali, svojí přítomností na jejich VVČ jsem byla přítomna jejich postupnému zaškolování a dodržování stanovených pravidel. Denní vychovatelé jsou přijímání buď s dokončeným vzděláním nebo tím, že jsou ochotni si požadované vzdělání doplnit. Denní vychovatelku po dobu nemoci zastupovala asistentka pedagoga a to po domluvě s ČŠI, která proti tomu neměla z důvodu nedostatku kvalifikovaného či ochotného studujícího zájemce o práci vychovatele žádné námítky. Prokazatelným způsobem neustále avizují volné místo denního vychovatele, které na trhu práce opravdu chybí. Jedná se o letitý problém.

Ad27) Upustit od praxe potvrzování převzetí darů (bezodkladně).

Na potvrzení jsou specifikovány darované předměty z důvodu majetku dítěte, který se zakládá do osobního spisu dítěte. Při odchodu z domova mu tyto věci náležejí. Souhlasím, že údaj o původu dárku je přebytný a z potvrzení ho odstraníme. Konkrétní vyčíslení jejich pořizovací ceny je důležitý údaj pro děti, které tímto sledují spravedlivý přístup ke všem dětem.

Na závěr si dovoluji doplnit ještě několik poznámek.

10 let spolupracujeme s psychologem, který děti diagnostikuje a sama jsem absolvovala 5letý psychoterapeutický výcvik.

Z tohoto pohledu je důležité nezapomenout na to, že skupina dětí v dětském domově vykazuje několik společných rysů. [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Skupina je dost věkově homogenní, takže bude vždycky silnější než jedinec. Vyžaduje to tedy co největší profesionální jednotnost, která vůči dětem vytvoří fungující, i když většinou extrapolující (tedy stav, kdy jednotnost je jasná, i když nejsou všichni členové přítomni) skupinu dospělých. Děti nikdy nesmí získat pocit, že mají navrch, i když konkrétní dospělý nebude vždy dost pohotový. Dominující komunikační strategií je neutrální, vlídná trpělivost. Kromě dvou výjimek děti v dětském domově vůbec být nechtějí. Jedni dospělí je zklamali (rodiče), jiní dospělí o nich rozhodli (úřady) a jiní dospělí o ně pečují (zaměstnanci dětského domova) - tyto děti nemají žádný důvod důvěřovat dospělým, jakkoliv jsou ti dospělí důvěryhodní. Proto pracujeme s nekonečnou trpělivostí a pochopením, že děti jsou někde, kde nechtějí být.

[REDACTED]

Cílem terapeutického strukturovaného režimu je naučit děti vyplňovat čas nejenom tím, co je baví, co chtějí dělat, ale i povinnostmi – co je nebaví a co musí udělat, co se po nich chce a to se může týkat např. školní přípravy, úklidu, práce v kuchyni apod. Dosáhnout pozitivních výsledků znamená rovněž efektivně a přiměřeně rozdělovat na dítě zátěž, aby kvůli vyšším požadavkům nezískalo negativní pohled na požadované povinnosti.

Je potřeba s těmito dětmi velmi citlivě pracovat, zejména proto, aby se neuchýlily k rizikovým aktivitám – alkohol, drogy, krádeže, hazardní hry, kouření, agresivita apod. Rizikovým obdobím je dospívání, které představuje velmi složité období v životě každého dítěte.

Puberta, kdy se děti emočně a sexuálně osamostatňují, je charakteristická odporem k dospělým. Dobře si pamatují, co rodiče zraní. [REDACTED]

[REDACTED]

Naším cílem je rozvíjet osobnost dítěte tak, aby mohlo samostatně myslet a svobodně se rozhodovat, učit jej odpovědnosti za vlastní chování, zdraví a jednání v míře přiměřené jeho věku a budovat domov jako příjemné a přátelské prostředí pro výchovu a vzdělávání dětí.